



KOMUNIKAT PRASOWY nr 131/23

Luksemburg, 5 września 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-689/21 | Udlændinge- og Integrationsministeriet (Utrata obywatelstwa duńskiego)

Dania może uzależnić utrzymanie obywatelstwa duńskiego od istnienia rzeczywistego związku z tym państwem

Niemniej, jeżeli zainteresowana osoba nie posiada obywatelstwa innego państwa członkowskiego, a zatem w sytuacji, gdy utrata obywatelstwa duńskiego wiązałaby się również z utratą statusu obywatela Unii, osoba taka musi mieć możliwość wystąpienia o ocenę proporcjonalności takiej utraty

Dania może co do zasady przewidzieć, że jej obywatele urodzeni za granicą, którzy nigdy nie zamieszkiwali na jej terytorium, tracą obywatelstwo duńskie z chwilą ukończenia 22. roku życia. Środek ten musi jednakże pozostawać w zgodzie z zasadą proporcjonalności, jeżeli wiąże się również z utratą obywatelstwa Unii. Sytuacja taka zachodzi, gdy zainteresowana osoba nie posiada obywatelstwa innego państwa członkowskiego. Prawo Unii stoi na przeszkodzie ostatecznej utracie obywatelstwa duńskiego, a tym samym obywatelstwa Unii w przypadku, gdy zainteresowana osoba nie została ostrzeżona lub poinformowana o takim skutku ani nie miała możliwości wystąpienia z wnioskiem o indywidualną ocenę skutków takiej utraty.

Córka matki mającej obywatelstwo duńskie i ojca mającego obywatelstwo amerykańskie, od chwili urodzenia w Stanach Zjednoczonych Ameryki posiadała obywatelstwo duńskie i amerykańskie. Po ukończeniu 22. roku życia złożyła w Danii wniosek o zachowanie obywatelstwa duńskiego. Właściwy organ poinformował ją, że z chwilą ukończenia 22. roku życia utraciła ona obywatelstwo duńskie. Zgodnie bowiem z prawem duńskim osoba urodzona za granicą, która nigdy nie zamieszkiwała w Danii, i która nie przebywała na jej terytorium w okolicznościach wskazujących na bliski związek z Danią, traci obywatelstwo duńskie z chwilą ukończenia 22. roku życia, chyba że tym samym stałaby się bezpaństwowcem. Zainteresowana osoba może wystąpić o zachowanie obywatelstwa, lecz wyłącznie między swoimi 21. a 22. urodzinami. W razie niezłożenia wniosku w tym przedziale czasowym osoba taka może ubiegać się wyłącznie o nadanie jej obywatelstwa duńskiego, przy czym wymogi takiego nadania obywatelstwa są jednak łagodniejsze dla byłych obywateli duńskich.

Zainteresowana wniosła skargę o stwierdzenie nieważności decyzji duńskich organów. Postępowanie wszczęte na podstawie tej skargi toczy się przed sądem apelacyjnym regionu wschodniego (Dania), który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem o zgodność ustawodawstwa duńskiego z prawem Unii.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał, że określanie przesłanek nabycia i utraty obywatelstwa należy do kompetencji państw członkowskich. Jeżeli jednak utrata obywatelstwa wiązałaby się, jak w niniejszej sprawie, również z utratą statusu obywatela Unii, konieczne jest zapewnienie poszanowania prawa Unii i zasady proporcjonalności.

Na zadane pytanie Trybunał odpowiedział, że **prawo Unii nie stoi co do zasady na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, zgodnie z którym jego obywatele**

- urodzeni poza terytorium tego państwa,
- którzy nigdy w nim nie zamieszkiwali i
- nigdy nie przebywali na jego terytorium w okolicznościach wskazujących na rzeczywisty związek z tym państwem członkowskim,

tracą z mocy prawa obywatelstwo z chwilą ukończenia 22. roku życia, co powoduje, że osoby, które nie posiadają jednocześnie obywatelstwa innego państwa członkowskiego, **tracą status obywatela Unii oraz związane z tym statusem prawa.**

Jednakże do krajowych organów i sądów należy ocena, czy utrata obywatelstwa danego państwa członkowskiego, **gdy skutkuje ona utratą statusu obywatela Unii, pozostaje w zgodzie z zasadą proporcjonalności.**

Co za tym idzie, aby uregulowanie było zgodne z prawem Unii **spełnione muszą być następujące przesłanki:**

- **zainteresowane osoby muszą mieć możliwość złożenia w rozsądnym terminie wniosku o zachowanie lub odzyskanie ex tunc tego obywatelstwa.** Właściwe organy mają obowiązek zbadać proporcjonalność skutków utraty owego obywatelstwa i statusu obywatela Unii w świetle prawa Unii i, w stosownym przypadku, przyznać zachowanie lub odzyskanie ex tunc wspomnianego obywatelstwa;
- **termin na złożenie takiego wniosku powinien w rozsądny sposób wykraczać poza datę ukończenia przez wspomnianą osobę 22. roku życia. Może on rozpocząć bieg tylko pod warunkiem, że organy należycie poinformowały zainteresowaną osobę o utracie lub bliskiej utracie jej obywatelstwa oraz o przysługującym jej prawie do złożenia w owym terminie wniosku o zachowanie lub odzyskanie ex tunc tego obywatelstwa;**
- **jeżeli tak nie jest, owe organy powinny być w stanie przeprowadzić, w sposób incydentalny, taką ocenę w sytuacji, gdy osoba ta ubiega się o wydanie dokumentu podróży lub każdego innego dokumentu poświadczającego jej obywatelstwo.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostaliśmy w kontakcie!

